

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, UNIVERSITAT I RECERCA

10065

Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 16 d'octubre de 2020 per la qual es desestimen els recursos de reposició interposats contra la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 3 de setembre de 2020 per l'obligació de l'ús de mascareta

Fets

1. En el BOIB núm. 153, de 5 de setembre de 2020, es va publicar la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 3 de setembre de 2020 per la qual es modifica la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 6 de juliol de 2020 per la qual s'aproven les mesures excepcionals de prevenció i contenció, coordinació i d'organització i funcionament per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 per als centres educatius no universitaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al curs 2020-2021.

2. Contra dita Resolució, tant davant el conseller d'Educació, Universitat i Recerca com davant la consellera de Salut i Consum, s'han interposat un elevat nombre de recursos de reposició, en concret contra l'obligació de l'ús de mascareta que figura en l'apartat primer, lletra h) , que estableix que «és obligatori l'ús de mascareta en adults i en els alumnes a partir del primer curs d'educació primària, amb les excepcions reflectides en l'article 6.2 del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 (BOE núm. 163, de 10 de juny)».

Així, els 1.476 recurrents assenyalen que no estan conformes amb aquesta obligació en base als motius següents:

- Entendre injustificat l'ús de mascaretes obligatori en infants en tot moment durant moltes hores al dia, tots els dies, totes les setmanes, fet que suposa un risc per a la salut no valorat a curt i llarg termini, com problemes cutanis o infeccions bacterianes per ús de la mascareta, problemes respiratoris i problemes psicològics. A més, entenen que no es pot garantir un bon ús de les mascaretes en infants que no tenen coneixement ni autonomia per usar-les correctament. A més d'afectar-los física i emocionalment, entenen que el seu ús dificultaria l'aprenentatge. Tant els infants com els docents no podran interactuar correctament, no podran veure's les cares ni entendran correctament les paraules, la qual cosa afectarà negativament el seu desenvolupament comunicatiu i educatiu, fins al punt de danyar-los i provocar fracàs escolar.
- Considerar que no hi ha cap estudi que demostrï que els possibles beneficis –si n'hi ha– de l'ús continuat i generalitzat de la mascareta per part de la població sana i com a mesura preventiva a l'entorn escolar contrarestin els possibles perjudicis per a la salut que aquesta mesura comporta.
- Assenyalar que hi ha nombrosos estudis que documenten els efectes perjudicials fisiològics i psicològics per a la salut (hipòxia, hipercàpnia, dispena, ansietat, intoxicació de la sang per acumulació de CO₂, malalties respiratòries, risc de contaminació a causa de la manipulació constant i inconscient de la mascareta per part de persones sense formació específica, cultiu de microorganismes que poden originar dermatitis i infeccions bacterianes a les vies respiratòries, entre molts d'altres) associats a l'ús continuat i generalitzat de la mascareta per part de la població sana.
- Indicar que hi ha estudis que sostenen que no hi ha cap mascareta d'entre les disponibles al mercat que sigui conforme o prevegi el contagi.
- Assenyalar que hi ha estudis que, després d'analitzar el material utilitzat per fabricar la gran majoria de mascaretes disponibles al mercat (polipropilè, polièster, poliuretà, poliamida, etc.), incloses les higièniques, las quirúrgiques i les FFP2 i FFP3, adverteixen dels riscos de inhalació de fibres, pols i altres substàncies molt perjudicials per a la salut.

Consideracions jurídiques

1. L'article 88.6 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix, amb relació al contingut de la resolució que posa fi al procediment, que l'acceptació d'informes o dictàmens serveix de motivació a la resolució quan s'hi incorporin al text.

En aquest sentit, s'ha de destacar que en data 9 d'octubre de 2020, el Servei de Salut de la Conselleria de salut i Consum va elaborar l'informe sobre l'ús de mascaretes en la infància durant la pandèmia de la COVID-19 per a la CAIB (que apareix com a annex 1 d'aquesta Resolució), amb les conclusions següents:

- Diferents organismes internacionals i nacionals recomanen l'ús de la mascareta, i encara que les recomanacions sobre el seu ús poden variar entre organitzacions pel que fa a l'edat en la qual se n'ha d'exigir l'ús, en totes se n'avalua l'ús quan no es pugui assegurar la distància social, ja sigui en ambients tancats o a l'aire lliure concorreguts o en situacions de transmissió comunitària.
- L'ús de mascareta en població general pot servir com a mitjà de control de la font d'infecció en reduir la propagació en la comunitat, ja que es limita l'excreció de gotes respiratòries d'individus infectats que encara no han desenvolupat símptomes o que són asimptomàtics.
- El Ministeri de Sanitat va indicar que l'ús de la mascareta seria obligatori a partir de 6 anys d'edat amb independència del manteniment de la distància interpersonal o la pertinença a un grup de convivència estable.
- Totes les comunitats autònomes han regulat que sigui obligatòria per als menors a partir dels 6 anys, a excepció de Navarra, que estableix que sigui obligatòria a partir dels 12 anys

Així mateix, cal assenyalar que, en data 10 de setembre de 2020, l'Advocacia de la Comunitat Autònoma va emetre el document Notes jurídiques urgents en relació amb el compliment de l'obligació de l'ús de mascareta en els centres escolars (que apareix en l'annex 2 d'aquesta Resolució), amb les conclusions següents:

- L'obligació de l'ús de mascareta abans d'entrar en el centre educatiu és exigible per part de la policia local, la qual actuarà en conseqüència.
- En els centres escolars és exigible en els termes assenyalats en el cos de l'escrit i si, requereix el compliment de l'obligació, l'incompliment persisteix, s'ha de comunicar a la Inspecció Educativa immediatament.

Cal recordar també que el Ministeri de Sanitat i el Ministeri d'Educació i Formació Professional, en el document denominat Medidas de Prevención, Higiene y Promoción de la Salud frente a COVID-19 para centros educativos en el curso 2020-2021 (versió de 17 de setembre de 2020), en relació amb l'ús de la mascareta, en l'apartat 4, punt 2, estableix que:

5.1. L'ús de la mascareta serà obligatori a partir de 6 anys d'edat amb independència del manteniment de la distància interpersonal o la pertinença a un grup de convivència estable, sense perjudici de les exempcions que preveu l'ordenament jurídic. La mascareta indicada per a població sana serà la de tipus higiènica i sempre que sigui possible reutilitzable.

5.3. El seu ús serà obligatori a més a més en el transport escolar col·lectiu a partir de 6 anys, i recomanable de 3 a 5 anys.

2. L'article 45.1 de l'esmentada Llei 39/2015, d'1 d'octubre, estableix que els actes administratius han de ser objecte de publicació quan així ho estableixin les normes reguladores de cada procediment o quan ho aconsellin raons d'interès públic apreciades per l'òrgan competent.

En el present supòsit, atesa l'excepcional situació ocasionada per la pandèmia de la COVID-19, atès que l'obligació de l'ús de la mascareta té com a destinataris una pluralitat indeterminada de persones, s'entén que concorren raons d'interès públic per a la publicació de la present Resolució, donant així també satisfacció al principi d'eficàcia, d'acord amb el qual ha d'actuar l'Administració tal com indica l'article 103.1 de la Constitució.

Per tot això, dictam la següent

Resolució

1. Desestimar els recursos de reposició interposats contra la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 3 de setembre de 2020 per la qual es modifica la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 6 de juliol de 2020 per la qual s'aproven les mesures excepcionals de prevenció i contenció, coordinació i d'organització i funcionament per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 per als centres educatius no universitaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al curs 2020-2021 que es fonamenten en els motius exposats en el punt 2 de l'apartat «Fets» d'aquesta Resolució.

2. Notificar aquesta Resolució a les persones interessades

3. Publicar aquesta Resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Interposició de recursos

Contra aquest Resolució es pot interposar un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la publicació, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma 16 d'octubre de 2020

El conseller d'Educació, Universitat i Recerca

Martí X. March i Cerdà

La consellera de Salut i Consum

Patricia Gómez i Picard

ANNEX 1**Informe sobre l'ús de mascaretes en la infància durant la pandèmia de COVID-19 per a la CAIB****Antecedents**

El SARS-CoV-2 també afecta població infantil i juvenil, encara que l'evidència sobre el seu paper en la transmissió és limitada. Un estudi realitzat en població representativa del conjunt d'Espanya va trobar una prevalença d'anticossos davant el virus d'un 5,0 % (4,7 % a 5,4 %) en la població general, i del 3,4 % (2,9 % a 3,9 %) en la població menor de 20 anys.

El tancament proactiu dels centres educatius com a mesura per controlar la transmissió ha demostrat ser poc efectiva de manera aïllada i tenir un impacte negatiu en l'àmbit del desenvolupament i educació de la població en etapa d'aprenentatge. La represa de l'activitat als centres educatius s'ha de realitzar adaptant-se a les mesures de prevenció i protecció.

L'educació és un dret fonamental i, a la vegada, és un dret habilitant amb impacte directe en la consecució d'altres drets humans. Els centres educatius tenen un paper fonamental en el desenvolupament de la infància i de la societat en general. Així mateix, el dret a l'educació i el dret a la protecció de la infància han de ser una prioritat en l'estratègia de recuperació després d'una crisi.

Als centres educatius poden aparèixer casos a causa de la mobilitat i el contacte entre les persones. No obstant això, hi ha mesures que es poden adoptar per reduir la probabilitat de transmissió. El nivell d'implementació d'aquestes mesures s'haurà de tenir en compte a l'hora de valorar els riscos inherents a la identificació de casos o de les cadenes de transmissió.

Consideracions tècniques

1. Coneixem que el SARS-CoV-2 es **transmet a través de les secrecions respiratòries** de persones infectades, principalment per contacte directe amb gotes de més de 5 micres (capaces de transmetre's a distàncies de fins a 2 metres) per les mans o els *fomites* contaminats amb aquestes secrecions, seguit del contacte amb la mucosa de la boca, nas o ulls. Així mateix, La transmissió aèria del SARS-CoV-2 també pot ocórrer en certes circumstàncies.
2. L'evidència actual sobre la malaltia de la COVID-19 **mostra que existeix també transmissió de la infecció a partir de casos asimptomàtics o casos en fase presimptomàtica**.
3. El risc de propagació del SARS-CoV-2 augmenta quanta més interacció de les persones hi ha i més temps de durada de la mateixa, sense les adequades

mesures de prevenció, com podria ocórrer en l'ambient educatiu si no s'extremassin les mesures de prevenció i higiene.

4. Està descrit en la literatura com les **mascaretes higièniques o quirúrgiques poden ajudar a reduir la propagació** de la infecció a la comunitat en limitar l'excreció de gotes respiratòries d'individus infectats que poden no saber que ho estan i abans que desenvolupin algun símptoma, a més de funcionar com una barrera física per a les gotes que puguin excretar altres persones.
5. L'ús de la mascareta s'ha d'entendre com **una mesura més de prevenció de la transmissió del virus**, i la seva recomanació ha d'anar sempre acompanyada d'altres mesures de prevenció (rentat de mà, distància social...).
6. Diferents organismes internacionals i nacionals en recomanen l'ús, i encara que les recomanacions sobre l'ús de les mascaretes poden variar entre organitzacions quant a l'edat a la qual s'ha d'exigir el seu ús, en totes elles s'avalua el seu ús quan no es pugui assegurar la distància social, ja sigui en ambients tancats o a l'aire lliure concorreguts o en situacions de transmissió comunitària.

Recomanacions sobre l'ús de la mascareta en la població pediàtrica segons els diferents organismes internacionals i nacionals:

a) OMS i UNICEF:

- En infants d'entre 6 i 11 **anys** recomanen utilització de mascareta partint dels següents factors:
 - Si hi ha transmissió generalitzada a l'àrea on resideix l'infant.
 - La capacitat de l'infant per utilitzar la mascareta de forma segura i adequada.
 - L'accés a les mascaretes, així com el seu rentat i canvi en determinats llocs (com les escoles i les escoles).
 - La supervisió adequada d'un adult i les instruccions per a l'infant sobre com posar-se, llevar-se i dur posada la mascareta de forma segura.
 - Les possibles repercussions de portar posada una mascareta sobre l'aprenentatge i el desenvolupament psicosocial, en consulta amb el personal docent, els pares o cuidadors i els proveïdors de serveis mèdics.
 - Els entorns i interaccions específics de l'infant amb altres persones que corren un alt risc de patir una manifestació greu de la malaltia, com les persones majors i les que tenen altres afeccions de salut subjacents.
- En infants a partir dels 12 anys indiquen l'ús de mascareta en els mateixos supòsits que els adults, en particular quan no es pugui garantir

una distància mínima d'un metre dels altres i hi hagi una transmissió generalitzada a la zona.

- En infants menors de cinc anys, indica que l'ús de mascareta no ha de ser obligatori

b) Els Centres per al Control i la Prevenció de Malalties (CDC) i l'Acadèmia Americana de Pediatria (AAP) recomanen:

- L'ús de mascaretes higièniques **en majors de 2 anys.**

Aquests organismes consideren que a partir dels 2 anys és possible que els infants duguin mascaretes de forma segura per períodes de temps amplis, com pugui ser necessari a les escoles, escoles i altres entorns grupals, inclosos els infants amb problemes mèdics. Així mateix, L'AAP també recomana l'ús a partir dels 2 anys per a una tornada segura a les activitats escolars, com a mesura per protegir-se un mateix contra la infecció i com a mesura per evitar la difusió a altres persones, ja que l'ús de mascaretes s'ha vist que redueix la propagació de COVID-19 tant a altres infants com a adults.

Igualment, cal destacar que en una sèrie de publicacions destinades a pares **desmenteixen mites al voltant de l'ús de les mascaretes** en l'edat infantil, i assenyalen el següent:

- No disminueixin l'oxigen a la sang (hipoxèmia), atès que aquestes mascaretes ja estan fabricades amb materials que no bloquegen la respirabilitat.
- No interfereixen en el desenvolupament pulmonar i, a més, ajuden a prevenir les infeccions pulmonars com la COVID 19, que sí que podrien ser deletèries per al teixit pulmonar
- No atrapen el diòxid de carboni (hipercàpnia) pel *rebreathing*, ja que el diòxid de carboni surt normalment pel material de la mascareta, ja que aquestes molècules són molt petites, més que les gotetes respiratòries, i no poden quedar atrapades en els materials transpirables usats en la fabricació de les mascaretes. Un exemple clar és l'ús que en fan els cirurgians durant gran part del dia, sense desenvolupar problemes.
- Les mascaretes no fan al sistema immune mes feble davant de la COVID-19.
- I, finalment, expliquen com les mascaretes creen una barrera que redueix els aerosols i gotes respiratòries en parlar, evitant així la transmissió del virus, fins i tot des de persones asimptomàtiques.

c) L'ECDC, en el seu document Preguntes i respostes sobre la COVID-19 en infants de 0-18 anys i el rol de l'entorn escolar en la transmissió de la COVID - 19, revisat el 2 de setembre de 2020 (<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/facts/questions-answers-school-transmission>) recomana:

- L'ús de **mascaretes en ambients interiors** quan no és possible mantenir el distanciament físic. No obstant això, especifica que, en els entorns escolars, la implementació d'aquesta mesura és un desafiament, ja que els infants tenen una menor tolerància a l'ús de mascaretes durant períodes perllongats i poden no usar-les correctament, d'aquesta manera detalla les següents recomanacions segons el curs escolar:

- A les escoles de primària: L'ús de mascaretes als professors i altres adults quan no es pugui garantir el distanciament físic.
- A les escoles secundàries: L'ús de mascaretes tant per a estudiants com per a adults.

d) El **Ministeri de Sanitat**, en el document Mesures de prevenció, higiene i promoció de la salut davant de la COVID-19 per a centres educatius en el curs 2020-2021, indica:

- Que l'ús de la mascareta **serà obligatori a partir de 6 anys d'edat amb independència del manteniment de la distància interpersonal o la pertinença a un grup de convivència estable**, sense perjudici de les exempcions previstes en l'ordenament jurídic. La mascareta **indicada per a població sana serà la de tipus higiènica** i, sempre que sigui possible, reutilitzable.
- Que el seu ús **serà obligatori, a més, en el transport escolar col·lectiu a partir de 6 anys, i recomanable de 3 a 5 anys**.

e) La **Societat Espanyola de Pneumologia i Cirurgia Toràctica (SEPAR)** recomana:

- Que tota la població dugui mascareta homologada fora del domicili, tant en entorns tancats com a l'aire lliure on no es garanteixi la distància física interpersonal.
- Que **totes les persones que pateixin malalties respiratòries** duguin mascareta, ja que formen un grup de risc important de desenvolupar formes de la COVID-19 greus. Es considerarà de manera conjunta, pacient i professional sanitari, aquelles excepcions que justifiquin no dur la mascareta per una deterioració important de funció respiratòria. En aquests casos, s'insisteix que aquestes persones no acudeixin a llocs considerats de risc.
- Que **tots els infants també han de dur la mascareta i sobretot els que tinguin malalties respiratòries**.

La **SEPAR** insisteix en aquestes recomanacions, ja que considera que els rumors falsos i falses creences sobre les mascaretes i les seves conseqüències negatives per a la salut respiratòria de la població no són

certs i no existeixen estudis científics que demostrin tals perjudicis per a la salut. **Conclou amb la recomanació de portar mascareta a tota la població general** –en què s'inclouen els pacients respiratoris–, **que és la millor opció** per evitar el contagi per COVID-19, junt amb les altres mesures preventives esmentades. La norma general ha de ser dur la mascareta i les excepcions han de ser excepcions. L'ús de mascaretes és una mesura més de prevenció de la transmissió del virus, la seva recomanació ha d'anar associada a garantir unes bones pràctiques que avalin el compliment de la distància física.

Conclusions

- Diferents organismes internacionals i nacionals recomanen l'ús de la mascareta, i encara que les recomanacions sobre el seu ús poden variar entre organitzacions quant a l'edat a la qual s'ha d'exigir el seu ús, en totes elles s'avalua el seu ús quan no es pugui assegurar la distància social, ja sigui en ambients tancats o a l'aire lliure concorreguts o en situacions de transmissió comunitària.
- **L'ús de mascareta en població general pot servir com un mitjà de control de la font d'infecció** en reduir la propagació a la comunitat, ja que es limita l'excreció de gotes respiratòries d'individus infectats que encara no han desenvolupat símptomes o que romanen asimptomàtics.
- El Ministeri de Sanitat va indicar que l'ús de la mascareta **seria obligatori a partir de 6 anys d'edat amb independència del manteniment de la distància interpersonal o la pertinença a un grup de convivència estable**.
- **Totes les comunitats autònomes han regulat que aquesta sigui obligatòria en menors a partir dels 6 anys**, a excepció de Navarra, que estableix que sigui obligatòria a partir dels 12 anys.

Palma, 9 d'octubre de 2020

La coordinadora autonòmica de Pediatria de la CAIB

Servei de Salut de les Illes Balears

Margarita A. Cañellas Fuster

Bibliografia

1. **BOE del 19 d'abril de 2020.** <https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=boe-a-2020-4525>.
2. **Recomanacions sobre l'ús de mascaretes a la comunitat en el context de la COVID-19, publicades pel Ministeri de Sanitat.**
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Recomendaciones_mascarillas_ambito_comunitario.pdf> 10 de juny de 2020.
3. **Preguntes i respostes sobre els infants i les mascaretes en el context de la COVID-19.** <<https://www.who.int/es/news-room/q-a-detail/q-a-children-and-masks-related-to-covid-19>>. 21 d'agost de 2020.
4. **SEPAR recomana a tota la ciutadania l'ús de mascaretes per prevenir la COVID-19.** <<https://www.separ.es/node/1944>>. 24 d'agost de 2020
5. **Guia de bones pràctiques en les sortides de la població infantil durant l'estat d'alarma; publicada pel Ministeri de Sanitat.**
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/documentos/guia_de_buenas_practicas_en_las_salidas_de_la_poblacion_infantil_durante_el_estado_de_alarma.pdf>.
6. Document tècnic de **Prevenió i control de la infecció en el maneig de pacients amb COVID19; publicat pel Ministeri de Sanitat.**
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/documentos/documento_control_infeccion.pdf>. Versió de 14 d'abril de 2020.
7. UNE 0064-1:2020. **Mascaretes higièniques no reutilitzables. Requisits de materials, disseny, confecció, marcatge i ús. Part 1: Per a ús en adults.**
<https://www.mincotur.gob.es/es-es/COVID-19/industria/GuiaFabricacionEpis/Especificacion%20UNE%20Mascarillas%20Higienicas%20No%20Reutilizables/1-Especificacion_UNE_0064-1_mascarillas_higienicas_no_reutilizables.pdf>.
8. UNE 0064-2:2020. **Mascaretes higièniques no reutilitzables. Requisits de materials, disseny, confecció, marcatge i ús. Part 2: Per a ús en infants.**
<https://www.mincotur.gob.es/es-es/COVID-19/industria/GuiaFabricacionEpis/Especificacion%20UNE%20Mascarillas%20Higienicas%20No%20Reutilizables/2-Especificacion_UNE_0064-2_mascarillas_higienicas_no_reutilizables_uso_ninos.pdf>.
9. UNE 0065:2020. **Mascaretes higièniques reutilitzables per a adults i infants. Requisits de materials, disseny, confecció, marcatge i ús.**

<https://www.mincotur.gob.es/es-es/COVID-19/industria/GuiaFabricacionEpis/Especificacion%20UNE%20Mascarillas%20Higienicas%20Reutilizables/Especificacion_UNE_0065_mascarillas_higienicas_reutilizables.pdf>.

10. Mascaretes de tela per a infants durant la COVID-19. Acadèmia Americana de Pediatria. <<https://www.healthychildren.org/english/health-issues/conditions/chest-lungs/pages/cloth-face-coverings-for-children-during-covid-19.aspx>>.
11. Mascaretes higièniques en població general. Ministeri de Sanitat. <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov/documentos/covid19_mascarillas_higienicas_poblacion_general.pdf>. 7 d'agost de 2020.
12. Mesures de prevenció, higiene i promoció de la salut davant la COVID-19 per a centres educatius el curs 2020-2021. <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Medidas_centros_educativos_Curso_2020_2021_17.09.20.pdf>. Versió de 17 de setembre de 2020.
13. Preguntes i respostes sobre la tornada al col·le. <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov/documentos/preguntas_y_respuestas_sobre_la_vuelta_al_cole_11.09.20.pdf>. 11 de setembre de 2020.

S'ha de dur la mascareta al col·le?

L'ús de la mascareta serà obligatori per a totes les persones a partir de 6 anys d'edat.

En el cas dels infants de menor edat és difícil assegurar l'ús adequat de la mateixa durant molt temps.

L'ús de mascareta és una mesura complementària de prevenció que no substitueix la distància interpersonal d'1,5 metres entre les persones.

Hi ha una sèrie de situacions en les quals no és recomanable el seu ús: menors de 3 anys, quan la persona pateix alguna dificultat respiratòria que pugui veure's agreujada per l'ús de mascareta, persones amb discapacitat o amb situació de dependència que els impedeixi ser autònoms per llevar-se la mascareta, persones que presentin alteracions de conducta que facin inviable la seva utilització o quan es desenvolupin activitats que dificultin o impedeixin la utilització de mascaretes.

Quin tipus de mascareta és recomanable?

Es recomana la utilització de mascaretes higièniques reutilitzables, ja que possibiliten una adequada protecció i una millor respirabilitat, a més de ser una opció més sostenible. En població amb condicions de salut d'especial vulnerabilitat per COVID-19 es pot plantejar l'ús de mascareta higiènica o mascareta quirúrgica.

Què hem de saber per fer un ús adequat de la mascareta?

Dur moltes hores la mascareta requereix un aprenentatge d'unes mesures bàsiques per fer-ne un ús adequat i segur, entre les quals destaquen la importància de la higiene de mans en posar-se-la i en llevar-se-la, que ha de cobrir el nas, la boca i la barbeta, i que no s'ha de tocar excepte per les cordes.

Vegeu el cartell: [Mascaretes higièniques en població general](#)

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/COVID19_Mascarillas_higienicas_poblacion_general.pdf>.

Vegeu el vídeo: Com usar la mascareta de forma segura?

Vegeu el vídeo: Consells per a una correcta manipulació de les mascaretes.

14. Acord del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, adoptat en coordinació amb la Conferència Sectorial d'Educació, sobre la declaració d'actuacions coordinades en salut pública davant la COVID-19 per a centres educatius durant el curs 2020-21.

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov/documentos/acuerdo_cisns_cse_actuaciones_coordinadas_en_salud_publica_para_centros_educativos_27.08.20.pdf>. Signat el 27 d'agost de 2020.

«L'ús de la mascareta serà obligatori a partir de 6 anys d'edat amb independència del manteniment de la distància interpersonal, sense perjudici de les exempcions previstes en l'ordenament jurídic».

15. **Guia d'actuació davant l'aparició de casos de COVID-19 en centres educatius.**

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Guia_actuacion_centros_educativos.pdf>. Versió del 24 de setembre de 2020.

ANNEX 2**Notes jurídiques urgents en relació amb el compliment de l'obligació de l'ús de mascareta en els centres escolars****Antecedents**

El conseller d'Educació, Universitat i Recerca ha formulat una consulta verbal, amb sol·licitud de resposta escrita, per demanar el parer d'aquesta Advocacia en relació amb el compliment de l'obligació de l'ús de mascareta en els centres escolars.

En relació amb la qüestió que s'analitza s'han de tenir presents les dades generals següents:

1. El Consell de Govern, per acord adoptat en la sessió de 19 de juny de 2020, va aprovar el Pla de Mesures Excepcionals de Prevenció, Contenció i Coordinació per Fer Front a la Crisi Sanitària Ocasionalada per la COVID-19, una vegada superada la fase 3 del Pla per a la Transició cap a una Nova Normalitat (BOIB núm. 112, de 20 de juny), mesures que han de vigir fins que el Govern central, de manera motivada, declari la finalització de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, sense perjudici que es puguin modificar si varien les circumstàncies que les motiven, o revocar si desapareixen.
2. El mateix Acord, en el punt tercer, habilita la consellera de Salut i Consum perquè, mitjançant una resolució motivada, pugui modificar, adaptar o actualitzar les mesures excepcionals que conté l'annex 1 de l'Acord, amb la consulta prèvia, si escau, al Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears, adscrit a la Conselleria de Salut i Consum.
3. L'annex 1 de l'Acord esmentat inclou un seguit exhaustiu de mesures de prevenció per evitar el contagi de la COVID-19 entre els ciutadans de les Illes Balears i, en el cas que dissortadament es produeixi el contagi, poder disposar de millors possibilitats de traçar aquests contagis i controlar els rebrots de la malaltia.
4. Aquest Pla de Mesures Excepcionals ha anat adaptant el contingut, per mitjà de resolucions de la Consellera de Salut i Consum, en funció de l'evolució de la situació epidemiològica en el territori, així com del coneixement científic que s'ha generat respecte de la COVID-19.

Quant a mesures concretes per als centres educatius, s'han dictat les resolucions següents:

- La Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 6 de juliol de 2020 per la qual s'aproven les mesures excepcionals de prevenció i contenció, coordinació i d'organització i funcionament per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 per als centres educatius no universitaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al curs 2020-2021 (BOIB núm. 119, de 7 de juliol).
- La Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 3 de setembre de 2020 per la qual es modifica la Resolució conjunta del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 6 de juliol de 2020 per la qual s'aproven les mesures excepcionals de prevenció i contenció, coordinació i d'organització i funcionament per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 per als centres educatius no universitaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al curs 2020-2021 (BOIB núm. 153, de 5 de setembre).

La sol·licitud d'informe s'ha formulat correctament, d'acord amb l'article 21 del Decret 74/2016, de 23 de desembre, pel qual es regula l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Consideracions jurídiques

1. Objecte de la consulta

L'autoritat consultant ha demanat el parer de l'Advocacia en relació amb el compliment de l'obligació de l'ús de mascareta en els centres escolars, com també sobre les actuacions a dur a terme en cas d'incompliment d'aquesta obligació per part dels pares o dels alumnes.

2. El marc jurídic de referència

A. El Pla de Mesures Excepcionals

El punt 2 (referit a la distància interpersonal i ús obligatori de la mascareta) de l'apartat I (que recull les mesures generals) del Pla de Mesures Excepcionals de Prevenció, Contenció i Coordinació per Fer Front a la Crisi Sanitària Ocasionalada per la COVID-19, una vegada superada la fase 3 del Pla per a la Transició cap a una Nova Normalitat, aprovat mitjançant l'Acord de Consell de Govern de les Illes Balears de 19 de juny de 2020, en allò que interessa a la consulta formulada, assenyalava:

- És obligatori complir en tot moment la mesura de manteniment de la distància de seguretat interpersonal com a mínim d'un metre i mig entre persones no convivents. El manteniment de la distància de seguretat no

exceptua l'obligació d'adoptar mesures alternatives de protecció física amb ús de mascareta adequada i etiqueta respiratòria.

- **Les persones de més de sis anys han de dur mascareta en tot moment, tant per la via pública o en espais a l'aire lliure com també en espais tancats d'ús públic** o a les zones d'atenció al públic d'edificis, tant de titularitat pública com privada, quan es pugui concórrer en el mateix espai amb altres persones no convivents, amb les excepcions que s'assenyalen en els paràgrafs següents, així com en els supòsits que preveu l'article 6.2 del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19. A més, és obligatori l'ús adequat de la mascareta, és a dir, ha de cobrir des de part de l'envà nasal fins a la barbata inclosa.
- L'ús de mascareta **no és obligatori durant la pràctica d'activitat física**, activitats aquàtiques o l'ús d'instruments musicals de vent.

S'ha de tenir present que aquesta obligació ha estat ratificada pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de Palma.

B. L'ús de mascareta als centres educatius

L'ús de mascareta als centres educatius està regulada en les resolucions conjuntes del conseller d'Educació, Universitat i Recerca i de la consellera de Salut i Consum de 6 de juliol i de 3 de setembre de 2020, i aquesta darrera, quan fa referència a les mesures per al funcionament dels centres educatius que s'han d'establir a partir de determinats principis bàsics de prevenció davant la COVID-19, concreta que la limitació de contactes s'ha d'assegurar, ja sigui:

- Mantenint, sempre que sigui possible, una distància interpersonal d'un metre i mig.
- Conformant grups estables de convivència.
- Mitjançant l'ús de mascareta higiènica o quirúrgica en tot moment en el cas dels adults i els alumnes a partir del primer curs d'educació primària, malgrat que estiguin en grups estables de convivència i es mantengui la distància interpersonal d'un metre i mig, excepte en situacions de consum d'aliments i begudes i durant la pràctica d'activitat física, activitats aquàtiques o l'ús d'instruments musicals de vent, així com en els supòsits que preveu l'article 6.2 del Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19. L'alumnat de segon cicle d'educació infantil que utilitza el servei de transport escolar i/o el d'escola matinerà haurà de fer servir la mascareta mentre en faci ús.

C. El règim sancionador

És d'aplicació al cas el Decret Llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, conforme el qual és una **infracció lleu l'obligació de l'ús de mascareta** (article 5.a)).

D'acord amb allò que estableix l'article 6.4 de l'esmentat Decret Llei, l'incompliment de l'obligació d'ús de mascaretes es pot sancionar, com a màxim, amb una multa de 100 euros.

L'article 9 d'aquest mateix Decret Llei diu també que **són persones responsables** de les infraccions establertes en aquest Decret Llei **les persones** físiques i jurídiques, públiques o privades, **que incorrin en les accions o omissions tipificades** com a tals (apartat 1) i que **són responsables principals de les infraccions comeses per menors de fins a catorze anys els pares, tutors o guardadors** (apartat 4) i afegeix que sense perjudici d'allò que estableix el punt anterior, **quan comet la infracció un menor d'edat, són responsables subsidiaris els pares, tutors o guardadors**.

I, finalment, l'article 10.1 d'aquest Decret Llei, referit a les actuacions inspectores, diu que **el personal inspector de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears** que, en l'exercici de les seves funcions, detecti qualsevol infracció de les referenciades en aquest Decret Llei, **ha d'estendre una acta que ha de trametre** a l'òrgan competent que es determina en l'article 13 per a la instrucció del procediment. És a dir, **a la Direcció General d'Emergències i Interior** de la Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització.

Aquest mateix article, en l'apartat 2, diu que el personal inspector de l'Administració de la Comunitat Autònoma està facultat, quan sigui necessari, per actuar sota una identitat encoberta, amb la finalitat de detectar les infraccions a què fa referència aquest Decret Llei i obtenir-ne proves, i d'acord amb l'apartat 3 **les actes o denúncies per les infraccions previstes en aquest Decret Llei poden ser formulades també (entre d'altres) per les policies locals**.

Així doncs, en els supòsits que, a l'entrada del centre hi hagi adults o menors que no compleixen amb l'obligació de l'ús de la mascareta, tant la policia local com la Inspecció Educativa si hi és present, ha d'estendre una acta de l'incompliment i ha de requerir el compliment immediat de la mesura. En cas que aquesta no es compleixi, ha de reflectir en l'acta la desobediència.

Aquest requeriment s'ha de fer tant als adults com els menors que no vagin acompanyats, abans d'entrar al centre escolar, i també als menors una vegada que hagin accedit a les instal·lacions educatives.

Els professors han de requerir el compliment de la mesura dins el centre escolar i en cas que no es compleixi, ho han de comunicar immediatament a la inspecció educativa, han de prendre mesures per evitar l'eventual contagi i aplicar les mateixes mesures que aplicarien en cas d'incompliment de les normes de convivència.

D. El Codi penal

L'article 556 del Codi penal castiga amb una pena de presó de tres mesos a un any o multa de sis a divuit mesos la desobediència greu a l'autoritat o als seus agents quan estan exercici de les seves funcions.

Conclusió

L'obligació de l'ús de mascareta abans d'entrar en el centre educatiu és exigible per part de la policia local, la qual actuarà en conseqüència.

En els centres escolars és exigible en els termes assenyalats en el cos d'aquest escrit i si, requerit el compliment de l'obligació, l'incompliment persisteix, s'ha de comunicar a la Inspecció Educativa immediatament.

Palma, 10 de setembre de 2020

La directora de l'Advocacia
de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Lourdes Aguiló Bennàssar

